

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Glavan Grigore,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Crăiță-Mîndra Vera împotriva lui Glavan Grigore cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, prin care cererea de apel depusă de Glavan Grigore a fost restituită,

constată:

La 15 decembrie 2016 Crăiță-Mîndra Vera, reprezentată de avocatul Ciocanu Aliona, a depus cere de chemare în judecată împotriva lui Glavan Grigore cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că împreună cu alți coreclamanți, Mereuță Ion, Mereuță Nicolae, Mereuță Mihail, Mereuță Alexandru, Baranețchi Igor, Albot Valeriu, Craiță-Mindră Nicolai și Burlacu Nicolai, a depus la 24 aprilie 2013 acțiune în instanță de judecată împotriva lui Glavan Grigore cu privire la înlăturarea obstacolelor.

Iar la 10 ianuarie 2014 de către Judecătoria Bălți, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanții menționați împotriva lui Glavan Grigore și dispusă demolarea barei metalice instalate samavolnic de Glavan Grigore pe terenul cu nr. cadastral 4839209134 din satul Sadovoe, mun. Bălți ce blochează trecerea spre bunurile de uz comun și terenurile agricole și obligat Glavan Grigore să nu creeze obstacole în utilizarea porțiunii de teren destinată pentru trecerea spre obiectele de uz comun și terenurile agricole.

Sușține că nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 10 ianuarie 2014, Glavan Grigore a atacat-o cu apel, iar prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 mai 2014, a fost respins apelul declarat de Glavan Grigore și menținută fără modificări hotărîrea judecătorei Bălți din 10 ianuarie 2014 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mereuță Ion, Mereuță Nicolae, Mereuță Mihail, Mereuță Alexandru, Baranețchi Igor, Albot Valeriu, Craiță-Mindră Nicolai, Crăiță-Mîndra Vera și Burlacu Nicolai împotriva lui Glavan Grigore, intervenienți accesorii OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru”, Primăria satului Sadovoe cu privire la înlăturarea obstacolelor.

Mai invocă că la 11 august 2014, Glavan Grigore a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, care prin încheierea irevocabilă a Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2014 a fost considerat inadmisibil.

În aceste condiții, afirmă reclamanta că pe parcursul judecării cauzei dînsa a suportat cheltuieli de judecare a pricinii în sumă de 5600 lei și anume: pentru asistența juridică acordată de avocatul Prisacari Ion în sumă de 100 lei, achitați conform bonului de plată Seria ET nr. 840156 la 23 ianuarie 2013; pentru asistența juridică acordată de avocatul Cucereanu Eugenia în sumă de 2000 lei, achitați conform bonului de plată Seria ES nr. 327786 la 01 aprilie 2013; pentru asistența juridică acordată de avocatul Cucereanu Eugenia în sumă de 1500 lei, achitați conform bonului de plată Seria ES nr. 327790 la 03 aprilie 2013, și cheltuieli de executare în scopul asigurării acțiunii a executorului judecătoresc Bumbac Rodica în sumă de 2000 lei, achitați conform bonului de plată Seria WL nr. 005707 la 17 aprilie 2013.

Solicită încasarea din contul lui Glavan Grigore în beneficiul său a cheltuielilor suportate în procesul judecării pricinii menționate în mărime de 5600 lei și a sumei de 172,00 lei achitați cu titlu de taxa de stat, la înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată.

În cadrul dezbaterilor judiciare reclamanta Vera Crăiță-Mîndra a susținut acțiunea și a solicitat încasarea din contul pîrîtului a sumei cheltuielilor de judecată legate de asistență juridică în mărime de 6600,00 lei și a taxei de stat în sumă de 172,00 lei, invocînd faptul că, prin ordinul de plată nr.327786 din 01 aprilie 2013 s-a mai încasat adăugător suma de 1000 lei, cheltuielile solicitate suportîndu-le în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de dînsa împotriva lui Grigore Glavan cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, și care sunt probate prin actele anexate la materialele cauzei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 23 mai 2016, acțiunea a fost admisă parțial și încasat de la Glavan Grigore în beneficiul Verei Crăiță-Mîndra suma cheltuielilor de judecată în mărime de 5600 lei și cheltuielile formate din achitarea taxei de stat în mărime de 172 lei.

La 23 iunie 2016, Glavan Grigore a depus apel nemotivat, iar la data de 22 august 2016 și apel motivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii contestate cu pronunțarea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, a fost restituită cererea de apel declarată de Glavan Grigore, ca fiind depusă tardiv.

La 06 octombrie 2016, Glavan Grigore a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 13 septembrie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că la emiterea încheierii contestate instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, iar calcularea eronată a termenului de depunere a apelului a dus la soluționarea greșită a pricinii.

Afirmă că instanța de apel în mod eronat a ajuns la concluzia privind depunerea peste termen a apelului declarat de apelantul Glavan Grigore, deoarece Legislația procesual-civilă în vigoare prevede că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, însă în acest sens este necesar de ținut cont și de normele care stabilește termenul de procedură (art. 110 CPC), calcularea termenului de procedură (art. 111 CPC), precum și expirarea termenului de procedură (art. 112 CPC).

În acest context invocă că termenul de depunere a apelului împotriva hotărârii judecătorei Bălți din 24 mai 2016, este de 30 zile și acest termen începe a curge, în corespundere cu prevederile art. 111 alin.(3) CPC, în ziua imediat următoare datei calendaristice în care a fost pronunțată hotărârea contestată.

Astfel, invocă că prima zi a termenului de declarare a apelului de 30 zile este data de 25 mai 2016, iar ultima zi de depunere a apelului este 23 iunie 2016, respectiv, declararea apelului până la sfârșitul zile de 23 iunie 2016 este în termen, pe când Curtea de Apel Bălți la pronunțarea încheierii din 13 septembrie 2016 nu a aplicat just prevederile art. 110-112 CPC și în mod eronat a calculate termenul de apel declarat de el, iar în așa mod ilegal și neîntemeiat i-a îngădind accesul la justiție și privându-l de dreptul său la un recurs efectiv în fața unei instanțe ierarhic superioare, fapt prin care se încalcă și dreptul său la un proces echitabil, drept prevăzut de Constituția R. Moldova, precum și de art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 a fost expediată în adresa recurentului Glavan Grigore la 20 septembrie 2016 și recepționată de ultimul la data de 24 septembrie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 76).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 octombrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare apelului în fond din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

După cum rezultă din materialele dosarului la 23 iunie 2016, la Judecătoria Bălți a fost înregistrat apelul declarat de către Glavan Grigore împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 23 mai 2016, prin acțiunea înaintată de Vera Crăiță-Mînda împotriva lui Grigore Glavan a fost admisă parțial (f.d. 53).

Iar, prin încheierea Curtea de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, a fost restituită cererea de apel declarată de către Glavan Grigore ca fiind depusă tardiv.

La emiterea încheierii nominalizate instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal,

iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Aici se va remarca că drept motiv pentru aplicarea acestor prevederi a fost reținut faptul că apelul a fost declarat cu încălcarea termenului stabilit de art. 362 alin. (1) CPC, deoarece termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe din 23 mai 2016, a expirat la 22 iunie 2016, pe când depunerea tardivă a apelului la 23 iunie 2016 nu a fost argumentată, iar temeuri de restabilire a termenului nu au fost determinate, precum și invocate (f.d. 71-73).

Instanța de recurs conchide, însă, că instanța de apel neîntemeiat a dispus, prin încheierea din 13 septembrie 2016 restituirea cererii de apel înaintate de către Glavan Grigore.

Astfel, în conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând prevederile normelor enunțate la circumstanțele speței, instanța de recurs constată că termenul pentru declararea apelului împotriva hotărârii judecătorești începe să se scurgă din ziua imediat următoare datei pronunțării actului judecătorec, în speță, de la data de 24 mai 2016, respectiv ultima zi pentru depunerea apelului urma a fi 23 iunie 2016.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, atât dispozitivul hotărârii cât și hotărârea motivată a primei instanțe, au fost redactate inițial cu data adoptării din 24 mai 2016, în care redacție acestea și au fost transmise pentru cunoștință participanților la proces.

Faptul că inițial în hotărârea contestată cu apel a fost indicată data adoptării 24 mai 2016, rezultă atât din conținutul recipisei, prin care se confirmă primirea la 24 mai 2016 de către participanții la proces a copiei dispozitivului hotărârii (f.d. 52), cât și din scrisoare de însoțire prin care participanților la proces a fost expediată copia hotărârii motivate din 24 mai 2016 (f.d. 58).

Prin urmare, este indubitabil că în situația descrisă, omiterea de către Glavan Grigore a termenului pentru declararea apelului, nu poate fi imputată și pusă pe seama ultimului, or, aceasta se datorează faptului că în hotărârea transmisă părților pentru cunoștință a fost indicată data adoptării 24 mai 2016, data, la care și s-a orientat Glavan Grigore pentru a nu omite termenul depunerii apelului.

În aceste condiții, este lesne de înțeles că neadmiterea spre examinare a cererii de apel din cauza comiterii de către instanță a unei greșeli mecanice evidente la întocmirea hotărârii contestate, ar constitui o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale apelantului Glavan Gheorghe de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Așa fiind, față de considerentele expuse și în raport de dispozițiile art. 111 CPC și 112 CPC, care reglementează calcularea și expirarea termenului de procedură, instanța de recurs constată că termenul de 30 de zile stabilit de art. 362 alin. (1) CPC pentru declararea apelului împotriva hotărârii judecătorești, a început să curgă pentru Glavan Grigore la 25 mai 2016 și a expirat la 23 iunie 2016.

În circumstanțele enunțate, instanța de recurs constată că Glavan Grigore a depus cererea de apel, la 23 iunie 2016, evident că în interiorul termenului de declarare a apelului, iar concluziile instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul omiterii termenului de declarare a apelului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, contravin prevederilor procedurale.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Pentru considerentele mai sus expuse, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina în instanța de apel la etapa de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Glavan Grigore.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Crăiță-Mîndra Vera împotriva lui Glavan Grigore cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță